

Mgr. Alžběta Jantová:

**Neuropsychologický vývojový screening:
Prohloubené ověření české verze**

Posudek vedoucího diplomní práce

Cílem diplomové práce bylo v českých podmínkách do hloubky ověřit a co do překladu a instrukcí zjemnit a vyladit novější německý orientační test pojatý jako neuropsychologický vývojový screening autorů F. Petermanna a A. Renzhausena (z r. 2005). Autorka tu navázala na diplomovou práci kol. A. Klapetek z r. 2009 a její slibné nálezy dále ověřuje a zpřesňuje. Naší diagnostické praxi v oblasti vývojové diagnostiky taková metoda na našich dětech ověřená chybí. Metoda NES by se mohla stát vhodným obohacením našeho diagnostického inventáře.

V literárně přehledové části autorka podává plastický a výstižný přehled dětského psychomotorického vývoje ve věku do 2 let, uvedený přehledem vývojových principů a zákonitostí. Představuje psychologické koncepty vývoje zejména v polaritě zrání a učení. Čerpá tu z naší relevantní literatury a hojně také z literatury cizojazyčné.

V dalším oddíle přibližuje autorka specifické okolnosti psychologického vyšetření malého dítěte. Představuje dále historii vývojové diagnostiky a její nejznámější metody. Nakonec seznamuje čtenáře s metodou NES, její teoretická východiska i praktické použití a administraci. Činí tak s velmi dobrou znalostí problematiky a prokazuje dobrou konkrétní obeznamenost s problematikou.

V empirické části práce popisuje aktuální úpravy testu a specifika jeho zadávání, včetně záznamových archů. Vlastní zkoumání zahrnuje 50 pražských, v zásadě zdravých dětí ve věku od 9 do 104 týdnů (vždy po deseti z každé věkové oblasti, celkem 31 chlapců a 19 dívek). Autorka charakterizuje rodinné prostředí a sociální zázemí rodiny. Všechny děti byly autorkou vyšetřeny metodou NES a paralelně Kovaříkovým Vývojovým screeningem.

Autorka dále prezentuje získané výsledky a zkoumá psychometrické charakteristiky testu. Srovnává výsledky s německými normami a diskutuje je. Porovnává také vývojovou dynamiku v jednotlivých věkových kategoriích. Analyzuje výkony v jednotlivých oblastech vývoje. Předkládá údaje o reliabilitě testu a srovnává obtížnost jednotlivých položek.

V diskusi podrobuje diskusi výsledky získané na českém vzorku a na vzorku německém a pokouší se objasnit možné příčiny a souvislosti případných rozdílů a specifik. Diskutuje rovněž nad přesným členěním určitých položek a konfrontuje je s jinými vývojovými testy.

Ukazuje se, že vynaložená práce test velmi konkrétně přibližuje seriózní aplikaci v našem prostředí. V tomto smyslu je práce rozhodně přínosná. Stojí za to ji završit a test zpřístupnit odborné psychologické veřejnosti. K tomu účelu

diplomandka připravila i návrh kursu, který by zájemce připravil pro užívání tohoto testu. Ostatně jeho české instrukce jsou uvedeny v příloze, která je vlastně návodem k použití (názorné pomůcky v kufříku lze získat v Testcentru). Seznam literatury a webových odkazů zahrnuje na 70 položek, včetně německých a anglických. Práce je zpracována pečlivě, nenacházím v ní překlepy, jazyk je dobře srozumitelný.

Práce zcela naplňuje kriteria kladená na práce diplomové a doporučuji, aby se stala předmětem obhajoby. Hodnotím ji jako výbornou. Při obhajobě bych se rád v rámci rozpravy dotázal na perspektivu uvedení testu do praxe – co je třeba ještě pro to učinit.

12.5.2013

PhDr. Jaroslav Šturma